

Lekeberga - Sälven

500 meter från E 18 har Garphytteån och Lekhytteån grävt sig ner i sandlagren och skapat ett spännande ravinlandskap. Så småningom flödar åarna ihop och rinner ut i Svartån. Lekeberga-Sälven ligger på gränsen mellan Lekeberglagen och Närke slättbygd.

Under de år som gått sedan området var en havsvik efter inlandsisens tillbakadragande har åarna skurit sig ner i de lösa sand- och jordarter som avsatts här. Eroderingen, som det kallas, fortsätter än i dag.

Lekeberga-Sälven har under många hundra år använts som slätter- och betesmark. När området blev reservat 1974 hade det varit utan hävd i 30 år och var mycket igenvuxet.

I dag är området åter betat och möter oss med sin skönhet alla tider på året. När man klättrar ner i ravinen är det lite som att komma in i en annan värld. Det enda man ser ovanför sig är himlen. Vardagens brus och ljud når inte hit ner.

Geologi

Slättbygderna nedanför Kilsbergsbranten är uppbyggda av finkorniga sedimentjordar, bildade i en vik av det hav som täckte Närke slätten fram till för 6 000 år sedan. De båda åarna Garphytteån och Lekhytteån har skurit sig ner i dessa lösa jordarter och bildat djupa raviner och slingor (så kallad meandring). Inbäddad i sedimenten finns en rullstensås som genomskurits av Lekhytteån.

Vattnets eroderande krafter påverkar hela tiden stränderna, och man kan se flera exempel på detta i

Forsande vattendrag drar ofta till sig en stor biologisk mångfald.
Foto: Thomas Eriksson.

*Kungsfiskare,
Erik Marcusson*

reservatet, bland annat omkullfallna träd och nerrasade kanter efter skred. Ett annat exempel är de så kallade korvsjöarna, som bildas när ån skär rakt fram och en åslinga snörs av. I några av korvsjöarna trivs den större vattensalamandern.

Gammal slättermark

Ravinlandskapet har under flera århundraden utnyttjats som slätter- och betesmark. Några områden i reservatet har lundkaraktär, men de öppna hagmarkerna med enstaka dungar av lövträd dominerar. I vissa delar av de öppna betade hagmarkerna finns fortfarande flora kvar som gynnas av slätter och bete, bland annat blåsuga, gökärt och vårbrodd.

Bäver och fåglar

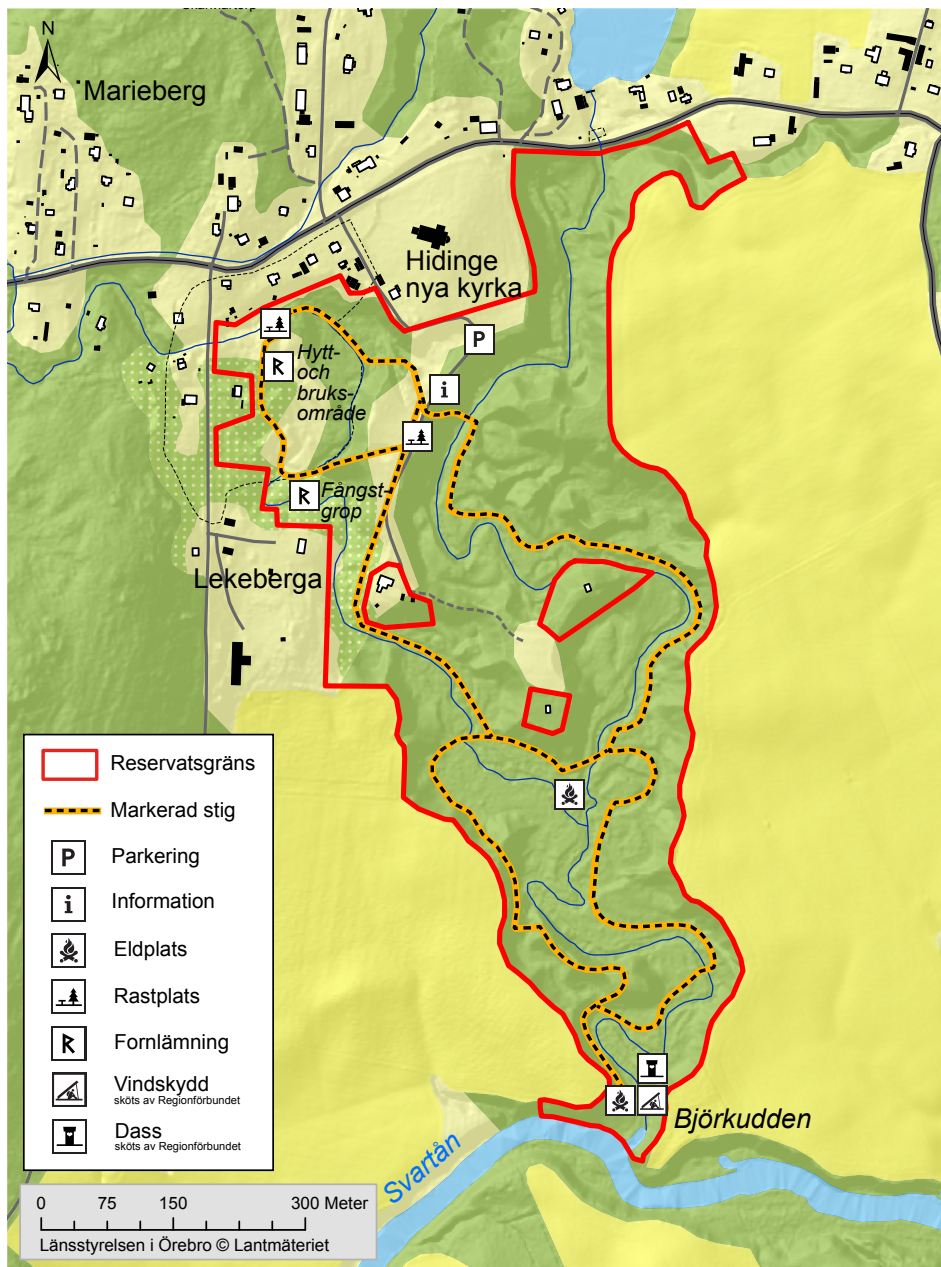
Bävren har funnits inom Lekeberga-Sälven sedan 1930-talet. Överallt i reservatet finns spår efter bävrarna, till exempel stigar och fällda träd.

Bland de fågelarter som är karaktäristiska för åpartierna kan nämnas gräsand, knipa, kungsfiskare, försärla och vintertid även strömstare.

Lekeberglagen

Lekeberga-Sälven ligger i östra kanten av Lekeberglagen, en järnhanteringsbygd med mycket gamla anor. I reservatets nordvästra del har ett järnbruk, Lekebruket, legat. Det drevs under en kort tid på 1500-talet. Där stigen passerar lämningarna efter bruket står en informationstavla.

Strövstig

Vid Lekeberga-Sälven finns flera markerade stigslingor. Längst ner i söder finns vindskydd, dass och eldstad (vindskydd och dass sköts och underhålls av Regionförbundet).

Vägbeskrivning

Naturreseptatet ligger intill Hidinge kyrka, sydväst om Lanna. Vägvisare finns vid kyrkan.

Fakta om reservatet

Bildat år: 1974

Areal: 32 hektar

Markägare: Enskilda

Förvaltare: Länsstyrelsen

Reservatsbildare: Länsstyrelsen

§ Tänk på att det inte är tillåtet att:

- ta med okopplad hund eller störa betesdjur och det övriga djurlivet
- fiska
- plocka eller gräva upp blommor, bryta kvistar och skada levande eller döda träd
- elda någon annanstans än vid anvisade eldstäder
- tälta eller ställa upp husvagn